

CONCEPT

Ter discussie.

Rolopvatting en functie redactieraad Cursor

Inleiding

Begin juni ben ik gestart als Vz redactieraad Cursor. Al snel werd mij duidelijk dat er op dat moment nog diverse vragen en onduidelijkheden waren over de gemaakte afspraken tussen de hoofdredacteur en het CvB, en de praktische invulling daarvan. Ik heb vervolgens, na overleg met de direct betrokkenen, een actieve rol opgepakt en deelgenomen aan de gesprekken die inmiddels tussen CvB en (hoofd)redactie hebben plaatsgevonden. Ik zie het als een 'bijzondere en incidentele rol' van de Vz redactieraad. Onder andere omdat de rest van de redactieraad hier niet bij betrokken is geweest.

De redactieraad wil met dit voorstel bijdragen aan de nieuwe start die iedereen wil maken. De diverse gesprekken binnen TU/e, hebben daaraan bijgedragen. Dit voorstel betreft een nadere duiding en invulling van de werkwijze en uitgangspunten zoals vastgelegd in het redactiestatuut. Doel is tot een effectieve samenwerking, binnen de bestaande formele rollen en verantwoordelijkheden, te komen.

Dit voorstel is inmiddels met de hoofdredacteur en de redactie besproken. Ook de redactieraad als geheel heeft 2 maal over dit document gesproken. De redactieraad heeft afgesproken dat, na de vergadering met het CvB, dit document wordt afgerond. Doel is tot een gezamenlijke rolopvatting en visie te komen inclusief de praktische vertaling/werkafspraken. Dat moet bijdragen aan de start van een nieuwe samenwerking na een lastige periode. Zo kan de Cursor haar relevante functie optimaal invullen voor en binnen de TU/e community.

Constateringen en adviezen

- Het huidige redactiestatuut (zie <https://www.cursor.tue.nl/redactiestatuut/>) dateert uit 2010 en is deels nog gebaseerd op de uitgave van een gedrukt blad met een jaarlijkse cyclus. De huidige situatie is een 365 d/y online verslaggeving op meerdere onlinekanalen.
- Toch is herziening of actualisatie van het huidige redactiestatuut niet noodzakelijk. Het heeft nu geen prioriteit. De rollen, verantwoordelijkheden en taken zijn nog steeds relevant en aan de orde
- Kern is dat de werkwijze die het redactiestatuut beschrijft, naar letter en geest, weer moet worden opgepakt en in de praktijk moet worden toegepast.
- Dat moet bijdragen aan een professionele, prettige en adequate invulling van de rol en functie voor alle betrokkenen.
- De Vz redactieraad heeft hier een initiërende rol ingenomen, gezien de ontstane situatie. De redactieraad ziet het als haar taak om bij te dragen aan een werkbaar situatie waardoor de kwaliteit van de Cursor kan worden geborgd c.q. verbeterd.
- De liaison functie wordt als tijdelijke rol gezien, tot de benoeming van een volgende hoofdredacteur
- Een mogelijke actualisatie van het huidige redactiestatuut wordt na invulling van de vacature directeur communicatie en de benoeming van een nieuwe hoofdredacteur dan bezien, in overleg met het college van bestuur. De huidige journalistieke onafhankelijkheid van de Cursor zal ook dan gewaarborgd blijven.

- De redactieraad stelt voor in 2023 een lezersonderzoek te organiseren. Dat dient als instrument voor alle betrokkenen om te toetsen hoe de Cursor wordt beoordeeld door de TU/e community
- Dat is een goede basis om vervolgens in 2023 met de (hoofd)redactie het media-aanbod van Cursor bespreken.

Rollen/Procesafspraken hoofdredacteur(tevens eindredacteur)

- Begeleidt de redactie vooraf bij de keuze van onderwerpen, journalistieke invalshoek, opties geïnterviewden en timing publicatie
- Publicaties worden vooraf altijd door de hoofdredacteur beoordeeld/getoetst.
- De verantwoordelijkheden en werkafspraken tussen liaison, CvB en (hoofd)redactie moeten nog worden ingevuld. De redactieraad zal daarbij betrokken worden. De redactieraad stelt zich voor dat de liaison primair contactpersoon is tussen CvB en hoofdredacteur. De ontwikkelingen, context en actualiteiten op de CvB en Cursor agenda zijn daarbij onderwerp van gesprek.
- De hoofdredacteur is verantwoordelijk voor de terugkoppeling/ informatievoorziening naar de rest van de redactie.
- De redactieraad stelt zich voor dat er regelmatig/ wekelijks overleg is, tussen hoofdredacteur en tijdelijke liaison, over 'de actuele agenda' van het CvB en de Cursor. Daarnaast is er 1 x per maand een overleg tussen Voorzitter redactieraad, hoofdredacteur en tijdelijke liaison. Uitgangspunt is dat dit overleg na maximaal 6 maanden kan worden teruggebracht naar 1 x per kwartaal.
- Daarnaast wordt er max 3 x per jaar een bijeenkomst georganiseerd tussen het CvB en de voltallige redactie. De voorzitter redactieraad zal, met tenminste 1 ander lid van de redactieraad, hieraan deelnemen. De tijdelijke liaison is ook aanwezig. Doel is om met elkaar het gesprek te voeren over specifieke thema's, ontwikkelingen en dilemma's. De bijeenkomsten zijn het meest waardevol als de deelnemers off the record kunnen spreken. Voor de bijeenkomst gelden de Chatham house rules.
- Na de benoeming en een redelijke inwerktermijn van de nieuwe directeur Communicatie TU/e, zal het reguliere overleg met de (hoofd)redactie weer worden opgestart.

Visie en rol Redactieraad

- Deze visie, uitgangspunten en werkafspraken moeten bijdragen aan herstel van wederzijds vertrouwen en de juiste invulling van rollen/verantwoordelijkheden. Dat zal de informatiepositie voor de Cursor breder en sterker maken. Daarmee krijgt de (hoofd)redactie de juiste context om een journalistieke invulling te kunnen geven aan onderwerpen en de juiste afweging te maken over aanvliegroute, context en timing van hun artikelen. Die afweging en aanpak blijft hun eigen verantwoordelijkheid.
- De redactieraad opereert zonder last of ruggespraak en is onafhankelijk.
- De redactieraad kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan hoofdredacteur en redactie Cursor, directeur Communicatie en College van Bestuur.
- De redactieraad ziet haar rol nadrukkelijk ook als klankbord en reflectie voor de redactie, hoofdredacteur. Dit als aanvulling op de eigen toetsing/ 4 ogen principe van hoofdredacteur en redactie.
- Het functioneren van het medium staat daarbij centraal. Dient de Cursor haar doel en krijgt het daarvoor de mogelijkheden? Dat is het uitgangspunt voor de redactieraad. Dat belang wil de redactieraad 'bewaken'. Dit is van belang voor TU/e en haar community. Met een professionele kritische blik en houding, kan Cursor een constructieve bijdrage leveren aan de discussie, opinievorming en informatievoorziening voor, van en over TU/e. Vanuit die positie draagt de Cursor bij aan de visie en waarden van TU/e.

- Gezien de samenstelling van de redactieraad, met vertegenwoordiging van de diverse doelgroepen van Cursor, wil de raad ook de rol van representatief klankbord namens de community invullen.
- De redactieraad acht de journalistieke zelfstandigheid en onafhankelijkheid van de hoofdredacteur en redactie essentieel voor de uitoefening van hun functie en de geloofwaardigheid van Cursor als universiteitsmedium.
- Die onafhankelijkheid is gekoppeld aan de journalistieke werkwijze zoals beschreven in de bijlage van het redactiestatuut. Het is goed om deze werkafspraken op een aantal punten te verbijzonderen/ verduidelijken. Dit zou de beoordeling van/ gesprek over de toepassing van de journalistieke werkwijze moeten kaderen. Met name de hoofdredacteur (die ook de rol van eindredacteur heeft) zal deze in zijn overwegingen en de beoordeling van de diverse publicaties 'bewaken'.

Onderstaande lijst heeft tot doel om samen met de (hoofd)redactie, redactieraad en CvB meer helderheid te creëren over de invulling en toepassing van de journalistieke werkwijze zoals in het redactiestatuut opgenomen. Het moet bijdragen aan meer duidelijkheid over verantwoordelijkheden en verwachtingen over en weer.

- De volgende 'criteria' worden toegepast bij de beoordeling van een publicatie door de (hoofd)redacteur:
 - De publicatie past bij de doelstellingen van de Cursor
 - De publicatie past in de afgesproken redactieformule en uitgeefcontract
 - Hoor en wederhoor wordt in dezelfde publicatie/ artikel toegepast
 - Wederhoor wordt altijd gezocht bij de relevante verantwoordelijke voor het betreffende onderwerp
 - Een eventuele reactie/ wederhoor door TU/e zal binnen een redelijke termijn plaats moeten vinden. Uitgangspunt is een termijn van maximaal 1 week. De exacte reactietijd wordt in onderling overleg bepaald.
 - De TU/e zal actief gebruik maken van de reactiemogelijkheid in de Cursor. Dit om de TU/e community zo goed mogelijk te informeren
 - Ambitie is om onderwerpen altijd vanuit meerdere bronnen te behandelen. Uitgangspunt is om in publicaties nooit enkel anonieme bronnen te gebruiken. In uitzonderingsgevallen kan het gebruik van anonieme bronnen toch noodzakelijk zijn. Dan moet er altijd sprake zijn van meerdere (tenminste twee) anonieme bronnen, die het verhaal bevestigen.
 - Bij publicaties over nieuwe strategische initiatieven/ nieuw beleid van de TU/e zelf wordt de timing vooraf afgestemd met de liaison/directie communicatie. Uitgangspunt is dat de Cursor over dit soort onderwerpen gelijktijdig kan publiceren met de eigen communicatie van de TU/e. Als de hoofdredacteur, om moverende redenen, hiervan af wil wijken, informeert hij tijdig de liaison/directie Communicatie.
 - Medewerkers en studenten van de TU/e die worden geïnterviewd worden voorafgaand actief door de redactie op de hoogte gesteld van de journalistieke werkwijze van de Cursor. De mogelijkheid om bij interviews de quotes vooraf in te zien wordt daarbij besproken.
 - Hiermee worden zowel de redactie als geïnterviewden 'beschermd', aangezien het interviewen dan niet meer kan worden gepercipieerd als 'een gesprek met een collega.'
 - Bij interviews worden uitspraken en quotes vooraf en tijdig geverifieerd bij de geïnterviewden. Het gaat dan alleen om feitelijke onjuistheden. De reactietermijn is max 3 werkdagen, tenzij onderling anders wordt afgesproken.
 - De redactie respecteert de vertrouwelijkheid die hoort bij lopende onderzoeken bij klachtencommissies. Dat wil niet zeggen dat publicatie over het onderwerp altijd pas na afronding van het onderzoek plaats kan vinden. Het belang van het onderzoek door officiële klachtencommissies wordt door de hoofdredacteur afgewogen t.o.v. belang van en moment van publicatie. De redactieraad zal hierover adviseren.
 - De redactie neemt in artikelen geen eigen standpunten in. Wel is er de mogelijkheid om een herkenbaar hoofdredactioneel commentaar/opiniestuk te publiceren. Dat kan

ook door een redactielid worden geschreven. Advies is om de mogelijkheid van opinies en standpunten meer aan leden van de community te laten dan als redactie hier zelf gebruik van te maken.

- De redactieraad kan casussen op eigen initiatief 'beoordelen' of op verzoek van de hoofdredacteur en/of directeur communicatie en/of CvB en/of individuele medewerker of student van de TU/e
- De redactieraad wil bij een discussie over een publicatie in haar beoordeling van de journalistieke werkwijze, haar advies toetsen op:
 - De impact van een aangepaste- of niet publicatie op de redactionele onafhankelijkheid en doelstellingen Cursor
 - Het effect voor individuele geïnterviewden
 - Het effect op de TU/e als community

Evenwichtigheid en geloofwaardigheid zullen daarbij uitgangspunt van de toetsing zijn.

(Noot: punt 3.4 huidige redactiestatuut: al of niet geeft onduidelijkheid. Redactieraad moet altijd om advies worden gevraagd indien er sprake is van niet overbrugbare 'verschillen van mening' tussen uitgever en (hoofd)redactie.)

Voorstel frequentie bijeenkomsten redactieraad.

Eind 2022 moet de samenwerking tussen de diverse actoren zijn ingericht en werkbaar zijn. Eind 2022 zal een voorstel van de (hoofd)redactie over thema's en media-aanbod in 2023 worden besproken

Vanaf 2023 komt de redactieraad 4 x per jaar regulier bij elkaar. Doel is het functioneren van de Cursor te bespreken en te adviseren over de rol en functie die Cursor voor de community kan invullen.

- 1x per jaar wordt vergaderd over het 'media-aanbod/thema's' van de Cursor. Het uitgeefcontract en redactieformule voor het komende jaar worden besproken en vastgesteld.
- Verder wordt 1 vergadering besteed aan de evaluatie van het media-aanbod/thema's etc. van het afgelopen jaar en de samenwerking tussen de diverse partijen.
- 1 vergadering wordt besteed aan een nader in te vullen relevant actueel onderwerp.
- 1x per jaar vergadert de redactieraad met het CvB.

Indien noodzakelijk, ivm mogelijke discussies over een publicatie, zal de redactieraad vergaderen over de desbetreffende casus.

Afsluiting

Cursor levert een relevante bijdrage aan de informatievoorziening/ communicatie en meningsvorming/discussie binnen de TU/e community. Dat vraagt om een adequate informatiepositie en een zorgvuldige journalistieke invulling. Voor zowel de redactieraad, (hoofd) redactie als CvB is dit het uitgangspunt. De redactieraad wil daarbij een actieve/sparrende en evt '(be)oordelende' adviesrol invullen. De in deze notitie vastgelegde uitgangspunten, invulling en werkafspraken worden door alle betrokkenen onderschreven en in de praktijk nagestreefd/ingevuld.

Bijlage redactiestatuut:
<https://www.cursor.tue.nl/redactiestatuut/>